

Sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena

În miezul primăverii, în fiecare an la data de 21 mai, Dumnezeu a rânduit ca Biserica să prăznuiască pe cele două mlădițe pline de seva Duhului, pe mărgăritarele Bisericii, pe luminătorii și risipitorii păgânătății, pe cei întocmai cu Apostolii cinstiți și lăudați, pe Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena.

Altfel spus, prin acești sfinți, a lucrat Dumnezeu în lume, slăbind păgânismul și întărind credința creștină. „Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră.

Cine este cel ce biruiește lumea, dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?”(I Ioan 5,4-5)

Astfel, Sfântul Constantin - basileu roman între anii 306 - 337, s-a născut la Naissus (astăzi orașul Niș din Serbia), ca fiu al binecredincioasei Elena și al generalului Constanțiu Chlor, care ajunsese Caesar al părții de vest a Imperiului Roman (293 - 305).

După moartea tatălui său, Constanțiu I (25 iulie 306), Sfântul Constantin este proclamat împărat al ținuturilor Galia, Spania și Britania, avându-i coregenți la domnie pe Maximian și pe fiul acestuia, Maxențiu.

În anul 311 se aliază cu cumnatul său, Licinius, noul august în Orient după moartea lui Galeriu, și luptă împotriva lui Maxențiu, pe care îl învinge în lupta de la Podul Vulturului.

Victoria împotriva lui Maxențiu, atribuită ajutorului dat de „Dumnezeul creștinilor”, va decide definitiv eliberarea creștinismului de persecuția romană. Potrivit istoricului Lactanțiu în *De mortibus persecutorum* (Despre moartea persecutorilor), împăratului Constantin, în noaptea dinaintea luptei cu Maxențiu, i s-a descoperit în vis că va fi învingător, dacă va însemna pe scuturile ostașilor litera X traversată de litera P, adică chrisma, reprezentând primele două litere ale numelui Domnului nostru Iisus Hristos.

Sfinții Împărați Constantin și Elena-sursă
foto: <https://vladherman.blogspot.com/>

Cu privire la acest eveniment epifanic și teofanic există și relatarea lui Eusebiu de Cezareea, din Viața închinată Sfântului Împărat Constantin cel Mare, în care ne este descrisă arătarea Sfintei Cruci pe cerul amiezii, deasupra căreia era inscripția „Întru acest semn vei învinge” (In hoc signo vinces).

La scurt timp după acest eveniment providențial, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, împăratul Constantin a promulgat în anul 313, la Mediolan (Milano), un Edict prin care creștinismul era declarat religie licită, adică permisă.

În afară de libertatea deplină de manifestare pentru creștini, această hotărâre mai cuprindea: recunoașterea Bisericii ca persoană juridică, returnarea bunurilor confiscate, precum și acordarea de sume importante din tezaurul statului, pentru ridicarea bisericilor și întreținerea episcopilor și a preoților.

Așadar, prin hotărârile și urmările lui, Edictul de la Mediolan a fost de o importanță capitală pentru viața Bisericii și pentru dezvoltarea creștinismului.

Tot în plan religios, la inițiativa și cu cheltuiala împăratului, a avut loc în anul 325, la Niceea, primul Sinod Ecumenic, prin care s-a reglementat, format și s-au proclamat decizii și hotărâri în materie de dogmă, canoane (probleme de disciplină laică și clericală) și cult.

Istoria atribuie Sfântului Împărat Constantin și construirea a numeroase biserici: la Roma, biserica Sfântul Petru și cea din Lateran; la Constantinopol, bisericile Sfinților Apostoli, Sfânta Sofia și Sfânta Irina; la Ierusalim, sub directă purtare de grijă a Sfintei Împărătese Elena, biserica Sfântului Mormânt, căreia i se atribuie și descoperirea Sfintei Cruci, precum și Biserica Înălțării de pe Muntele Măslinilor; la Betleem, Biserica Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos.

În plan administrativ, Sfântul Împărat Constantin se evidențiază prin mutarea noii capitale a Imperiului, de la Roma la Constantinopol - vechiul Bizanț, cetate restaurată care moștenește instituțiile politice ale vechii Rome, dar și tradițiile culturale și spirituale ale Răsăritului.

Din rânduiala lui Dumnezeu, la scurt timp după Paștele anului 337, Sfântul Constantin s-a îmbolnăvit, iar episcopul Eusebiu l-a botezat. Trebuie precizat faptul că amânarea Botezului de către Sfânt până înaintea de sfârșitul obștesc s-a făcut din rațiuni pur diplomatice care, în contextul largit al istoriei antice, și-a făcut cunoscute roadele în generațiile următoare.

Drept aceea, „mulțumire fie adusă lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Iisus Hristos și descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoștinței Sale!” (II Corinteni 2, 14).

Binecuvântat ești Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce prea înțelepți pe pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, și printr-înșii lumea ai vânat, iubitorule de oameni, slavă Ție. (Cf. Pr. Drd. Mihai Zvorâște - <http://www.doxologia.ro/vietile-sfintilor/documentar/panegiric-la-sarbatoarea-sfintilor-imparati-constantin-elena> - 19 mai 2015).

@Stelian Gomboș

<https://steliangombos.wordpress.com/>